

Juridisk substans eller politiskt spel?

En jämförande studie av genre och gestaltungsformer i svensk rapportering av åtalen mot Trump under 2023

Av: Jonas Nilsson

Handledare: Milda Malling

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidat/Magisteruppsats 15 hp

Ämne | Vårterminen 2026

(Programmet för journalistik med samhällsstudier, inriktning historia)

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Denna studie undersöker hur USA:s president Donald Trump gestaltades i svensk press i samband med de rättsliga processer och åtal som väcktes mot honom 2023. Genom en jämförande kvantitativ innehållsanalys av totalt 200 artiklar från *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* analyseras vilka genrer, huvudfokus och gestaltningar som dominerat rapporteringen. Studien tar sin teoretiska utgångspunkt i gestaltningsteori, med särskilt fokus på sak-, spel- och systemkritisk gestaltning, såväl som teorier om medielogik och professionella objektivitetsideal.

Resultaten visar att spelgestaltning var den mest förekommande inramningen i det samlade materialet, där politisk dramatik regelbundet gavs företräde framför juridisk substans. En tydlig dikotomi framträdde mellan tidningstyperna: *Aftonbladet* uppvisar en medielogik präglad av personfokus och politiskt spel, medan *Dagens Nyheter* i högre grad tillämpar en sakorienterad rapportering med fokus på de institutionella och juridiska processerna. Sammanfattningsvis belyser studien hur val av medieplattform och tidningstyp avgör vilken typ av information medborgaren får ta del av i relation till komplexa rättsliga frågor.

Sökord: Donald Trump, Gestaltningsteori, Medielogik, Svensk press, Rättsprocesser.

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Bakgrund	5
1.1.1 Aftonbladet och Dagens Nyheter	5
1.1.2 Journalistiska genrer	5
1.1.3 Trumps politiska karriär	7
1.2 Syfte och frågeställningar	8
2 Tidigare forskning	9
2.1 Sak-, spel- och systemkritisk gestaltning	9
2.2 Tolkande, kontra rapportering journalistik	10
2.3 Trump och media	10
3 Teori	11
4 Metod och material	13
4.1 Metodval	13
4.2 Urval	14
4.3 Analysmetod	16
4.3.1 Operationalisering	16
4.3.2 Kodbok	17
4.3.3 Analysprocessen	17
4.4 Metodens begränsningar	17
5 Resultat	19
5.1 Genrer och gestaltningar i tidningarna	19
5.1.1 Genre	19
5.1.2 Dominerande gestaltning	21
5.1.3 Huvudfokus	23
5.1.4 Gestaltningen av Trump	25
5.2 Dominerande gestaltning i förhållande till genre	27
6 Analys	28
6.1 Genre	28
6.2 Dominerande gestaltning	28
6.3 Huvudfokus	29
6.4 Gestaltningen av Trump	30
6.5 Dominerande gestaltning i förhållande till genre	31
7 Slutsatser och diskussion	32
7.1 Likheter och skillnader mellan respektive tidning	32
7.1.1 Genrer	32
7.1.2 Gestaltningar	33
7.1.3 Dikotomin mellan respektive tidnings medielogik	34
7.2 Vidare forskning	36
Referenslista	38
Bilagor	41

1 Inledning

“Liberty cannot be preserved without a general knowledge among the people” (National Archives, 1765)

Citatet ovan, vilket skrevs ner för länge sen, av USAs andra president John Adams, kan sägas framhäva en fundamental sanning; frihet kan enbart existera om folket besitter kunskap. Utan kunskap så famlar man fram i mörka rum, utan kunskap är man vilsen och, för evigt, förlorad. Formulerat på ett mer vetenskapligt sätt skulle man kunna säga att brist på tillförlitlig information i ett samhälle utgör ett direkt hot mot den demokratiska processen, då det undergräver medborgarnas förmåga att fatta informerade beslut. Ett sätt att sprida kunskap är såklart genom ord, vilket tidningar, sedan sitt inträde i världshistorien, har gjort.

Men agerar tidningar alltid som objektiva förmedlare av kunskap, eller agerar de snarare som tolkande observatörer, som analyserar världen runtomkring med subjektiva ögon? Enligt gestaltningsteorin är en fullt objektiv återgivning av verkligheten i praktiken omöjlig, då journalister ständigt tvingas prioritera och välja ut vilka aspekter av en händelse som ska belysas (Strömbäck, 2001, s. 25). Denna mediala prioritering blir särskilt tydlig i bevakningen av komplexa internationella skeenden, där valet av inramning avgör vilken bild av sanningen som når publiken. Syftet med denna studie är att undersöka hur Trump skildrades i svensk media i förhållande till de åtal som väcktes mot honom 2023. De tidningar jag kommer att analysera är *Aftonbladet* respektive *Dagens Nyheter*.

Detta är något som delvis görs för att belysa både skillnader och likheter mellan respektive tidning, samt för att klargöra om tidningarnas status som kvällspress (*Aftonbladet*) respektive morgonpress (*Dagens Nyheter*) kommer utöva påverkan över tidningarnas rapportering. I slutändan hoppas jag att denna text leder till ny kunskap om respektive tidnings medielogik och interna struktur. Vidare hoppas jag att texten också tydliggör om svenska medier faktiskt kan klassas som trovärdiga kunskapskällor eller om de istället borde ses som otillförlitliga åsiktsproducenter.

1.1 Bakgrund

1.1.1 Aftonbladet och Dagens Nyheter

De tidningar jag har valt att analysera är kvällstidningen *Aftonbladet* och morgontidningen *Dagens Nyheter*. Från början betecknade termerna kvällstidning respektive morgontidning vilken tid på dygnet tidningarna gavs ut (Clendinen, 1978). Men nuförtiden handlar termerna mer om hur respektive organisation utformar sina artiklar och vad för typ av innehåll de fokuserar på (Strömbäck, 2009, s. 18). Generellt brukar kvällstidningar som *Aftonbladet* fokusera mer på sensationella tilltal och sätta större fokus på nyheter som är mer spännande och kommersiellt gångbara – Att rapportera om saker såsom kändisskvaller, sport, och kriminaljournalistik är inte ovanligt inom svensk kvällspress (Strömbäck, 2009, s. 18). Detta sätter den i kontrast till morgonpress som ofta lägger fokus på mer torra och djupa ämnen, såsom politisk analys och kultur. Dagspress har generellt ett mer sakligt språk och artiklarna i dessa tidningar är ofta längre (Strömbäck, 2009, s. 18).

Aftonbladet och *Dagens Nyheter* tillskriver sig också till olika politiska ideologier. Den förstnämnda är obunden socialdemokratisk medan den andra är obunden liberal. Ordet obunden är viktigt att lyfta fram, då det betecknar hur respektive tidning inte är knuten till någon typ av politisk organisation, samt att de artiklar som förekommer i respektive tidning inte nödvändigtvis är politiskt färgade. Faktatexter i dessa tidningar brukar generellt vara mer objektiva. Det bör dock noteras att en högre grad av objektivitet inte innebär att dessa texter är helt objektiva, dessa artiklar innehåller likt allt som människor producerar subjektiva värderingar. Politisk tendens brukar också i tidningarna utöva påverkan över vad som uppmärksammas och vilka texter som slutligen publiceras.

1.1.2 Journalistiska genrer

“Being not only medium-specific, genres may also vary from one journalistic culture to another, which makes a nuanced cross-cultural comparison difficult and motivates a limited use of values.” (Jaakkola, 2021)

Som citatet ovan antyder är genrer någon som varierar mellan olika journalistiska organisationer, vilket kan försvåra studier som bedrivs inom det journalistiska fältet. Redan här skulle jag vilja framhäva några av journalistens vanligaste genrer och även kort klargöra för varje genres centrala tendenser. Inom traditionell journalistik brukar tidningstexter oftast delas in i två huvudgenrer: Faktatexter, respektive åsiktstexter (Mediekompass, u.å). Faktatexter är (som namnet antyder) mer objektiva och fokuserar på att framhäva fakta. Faktatexter är informerande; deras syfte är huvudsakligen att framhäva vad som hänt utan att göra subjektiva tolkningar (baserat på till exempel religiös tro eller politisk övertygelse) och ta ställning. Reportage, nyhetsartikel och notis, är alla exempel på faktatexter (Mediekompass, u.å). Den största skillnaden mellan dessa genrer är längden, notiser är ofta väldigt korta (ofta bara två till tre meningar) medan nyhetsartiklar är betydligt längre (Mediekompass, u.å). Av de genrer jag precis nämnde är reportage den längsta: inom tidningar är det vanligt att den tar upp flera av tidningens sidor (Mediekompass, u.å). Nyhetsartiklar brukar också kallas för artikel, men i denna text har jag valt att använda den sistnämnda termen som en standardbenämning för alla de texter (ledare, krönikor, notiser, och så vidare) som förekommer i tidningar. Medan termen nyhetsartikel syftar på den klassiska text som med relativt stor frekvens förekommer inom svensk media (tryckt såväl som digitalt).

Åsiktstexter är mer subjektiva och fokuserar på att framhäva åsikter snarare än fakta (Mediekompass, u.å). Exakt hur subjektiva åsiktstexter är varierar kraftigt mellan de olika genrer som tillhör denna kategori; vissa åsiktstexter besitter en mindre grad av subjektivitet medan andra besitter en större grad. Åsiktstexter är i grunden argumenterande. Deras syfte är framförallt att övertyga läsaren om något genom att göra subjektiva tolkningar och tydligt ta ställning (Mediekompass, u.å). Krönika, ledare, expert, kolumn, analys och kommentar är alla typer av åsiktstexter (Mediekompass, u.å). Krönikor agerar som en personlig reflektion kring ett specifikt tema, där journalistens röst tydligt hörs och det finns ett personligt engagemang (Mediekompass, u.å). Ledare representerar tidningens officiella röst och politiska linje; den politiska ställning som *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* tillskriver sig till är framförallt något som syns i deras ledare (Mediekompass, u.å). Denna typ av text kan jämföras med kolumner då båda avser att skapa debatt genom att ta ställning i en specifik sakfråga och är uppbyggda på liknande sätt. Det finns dock en stor skillnad mellan ledare och kolumner och det är att kolumner generellt avser att lyfta fram skribentens enskilda röst medan ledare istället framhäver det tidningen tycker (Mediekompass, u.å). I denna uppsats

används begreppet expert som en beteckning för debattartiklar författade av personer som är sakkunniga inom det område som de skriver om. Även om “expert” i ett allmänt sammanhang snarare beskriver en person än en genre, väljer jag att applicera termen som en genre för att i analysen särskilja dessa kunskapsbaserade åsiktstexter från mer personliga krönikor eller politiskt färgade ledare. En analys är överlag mer objektiv än en kommentar och agerar som en djupdykande text som har som avsikt att förklara varför något har hänt och vad det kan leda till, medan en kommentar brukar innefatta att en skribent tydligt tar ställning och förklarar vad han eller hon tycker om en specifik händelse (Mediekompass, u.å). I denna text har jag valt att klassa dessa genrer – analys, respektive kommentar – som ett variabelvärde istället för två. Faktumet att jag kombinerar dessa genrer är delvis motiverat av att de besitter flera likheter, men också av faktumet att tidningar generellt brukar “klumpa ihop” dessa genrer; detta är något man bland annat kan se i *Dagens Nyheter*. Båda dessa genrer klassas som åsiktstexter då de är argumenterade och gör tolkningar. Dock brukar man se dem som mer objektiva och sakliga än till exempel en krönika eller ledare (Mediekompass, u.å).

1.1.3 Trumps politiska karriär

“Sadly, the American dream is dead. But if I get elected president I will bring it back bigger and better and stronger than ever before, and we will make America great again.” (Time, 2015)

Trump trädde först in på den politiska scenen inför presidentvalet 2015. Sedan dess har han suttit i ovala kontoret under två mandatperioder. Hans första mandatperiod varade mellan 2017 och 2021, och den andra började 2025 och är, i skrivande stund, fortfarande pågående. Sedan hans inträde har han tagit stor plats, inte bara inom politiken utan även inom media. Han har över hela världen lyckats skapa rubriker genom att göra en mängd dramatiska uttalanden. Han har också varit inblandad i ett flertal rättsliga processer.

Totalt fyra åtal väcktes mot Trump under 2023. Det första åtalet gällde ett bokföringsbrott och blev känt under namnet “hyschpengarna”. I mars 2023 anklagades Trump för att ha gjort utbetalningar till personer som hotade att gå ut med känslig information om en affär han lär ha haft med porrskådespelerskan Stormy Daniels (SVT Nyheter, 2024). Det andra åtalet –

Dokumentet i Mar-a-Lago – gällde Trumps hantering av hemligstämplade regeringsdokument som han påstås förvarat i sitt residens Mar-a-Lago i Florida (SVT Nyheter, 2024). Tredje åtalet gällde valet 2020 och den så kallade kongressstormningen. Federala åklagare granskar misstankar om att Trump och hans rådgivare ska ha försökt att påverka resultatet i valet 2020. Åklagaren Jack Smith, som utredde stormningen av Kapitolium, har även lämnat in ett åtal rörande Trumps agerande i samband med denna händelse (SVT Nyheter, 2024). Brotten beskrivs bland annat som konspiration. Fjärde åtalet rörde valpåverkan i Georgia. I augusti 2023 meddelade Distriktsåklagare Fani Willis att Trump och hans medarbetare har åtalats för att ha försökt påverka valresultatet i Georgia 2020. Enligt åtalet har de medvetet medverkat i en konspiration för att på olaglig väg ändra valresultatet till Trumps fördel (SVT Nyheter, 2024).

Trump är en republikan, ett parti som traditionellt tillskriver sig till konservatismen. Denna ideologi ligger ännu mer till höger än liberalismen. Likt liberaler brukar konservativa ofta värna om saker som frihet och demokrati. De ser det också som viktigt att värna om individers rättigheter. Kärnan inom den konservativa ideologin är idén att förändring aldrig ska göras på ideologisk grund och att statens beslut ska bygga på fakta och realistiska tolkningar av verkligheten snarare än ideologiska åsikter och ideal (O'Sullivan, 2018, s. 50). Enligt demokratiforskare vid Göteborgs universitet har Trump under de senaste åren lyckats omforma det amerikanska samhället så pass mycket att USA inte längre kan klassas som ett demokratiskt land (Expressen, 2026).

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att undersöka och analysera hur Donald Trump skildrades i svensk press i samband med de historiska rättsprocesser som inleddes mot honom under 2023. Samt att undersöka om respektive artikel domineras av sakgestaltning, spelgestaltning eller systemkritisk gestaltning. Mina frågeställningar är:

1. Vilka typer av genrer figurerar i de artiklar som analyseras i denna studie?
2. Vilka typer av gestaltningar figurerar i de artiklar som analyseras i denna studie?

3. Vilka likheter och skillnader finns i *Aftonbladets* och *Dagens Nyheter* gestaltning av åtalen?

2 Tidigare forskning

2.1 Sak-, spel- och systemkritisk gestaltning

I artikeln *Spel framför substans* (Ricknell, 2020) så undersöker Emma Ricknell hur amerikanska och svenska medier gestaltade det demokratiska primärvalet i USA år 2020. Studiens teoretiska utgångspunkt är att journalistik regelbundet gestaltar politiska händelser som ett strategiskt spel istället för att presentera det som något som berör substansfrågor. Ricknell lyfter upp att "spelgestaltningen" frekvent dyker upp i både svensk och amerikansk medierapportering, men att den är särskilt dominant i det sistnämnda mediasystemet. Även i svensk rapportering får dock, som jag tidigare nämnde, politiskt spel och dramatik regelbundet företräde framför en mer fördjupad analys av sakpolitiska frågor. Enligt Ricknell framhäver detta hur det existerar en universell medielogik, där saker som konflikt och spänning värderas högre än substans. En liknande slutsats läggs fram i artikeln *Political and Media Systems Matter: A Comparison of Election News Coverage in Sweden and the United States* (Strömbäck & Dimitrova, 2016). Denna text framhäver att svensk valbevakning i stor grad fokuserar mer på sakfrågor, medan amerikansk bevakning i högre grad fokuserar på det strategiska spelet.

Impact of Trump's Digital Rhetoric on the US Elections: A View from Worldwide Far-Right Populism (Pérez-Curiel, Rivas-de-Roca & García-Gordillo, 2021) undersöker hur Trumps retorik om bland annat valfusk och institutionell korruption sprids i global media. Texten kan också användas för att diskutera hur svenska medier förhåller sig till Trumps försök att delegitimera rättssystemet. Studien *Governing the Digital Audience: Donald Trump's Political Communication Across Platforms and Influence Networks* (Battista, Giordano & Mangone, 2026) analyserar hur Donald Trump strategiskt använder sociala medier för att styra den politiska debatten, mobilisera anhängare och kringgå traditionella medier. Författarna menar att Trump på detta sätt lyckas etablera en form av "algoritmisk karisma" på olika plattformar som fungerar som ekokammare som effektivt förstärker det budskap som produceras.

2.2 Tolkande, kontra rapportering journalistik

I *Comparing News Beat Structures across 13 Countries: From Geographic to Topical and Sub-Specialised Division of Labour* (Reich et al., 2026) lyfter författarna upp att journalistiken har börjat röra sig mot en mer tolkande journalistik. Denna "tolkande vändning" innebär att journalistiken rör sig bortom rent deskriptiv faktarapportering för att istället fokusera på att förklara händelsers bakgrund, innebörd och framtida konsekvenser. Författarna nämner också hur behovet av kommentatorer har vuxit i takt med att nyhetshändelser blivit alltmer komplexa; när fakta i ett ärende redan är kända, har journalistens uppgift alltmer börjat handla om att analysera "varför" snarare än bara "vad".

I texten *Interpretive journalism: A review of concepts, operationalizations and key findings* av Salgado och Strömbäck (2012) gör författarna en omfattande genomgång av forskningen kring tolkande journalistik och definierar den som en stil där journalister tar en aktiv roll i att både analysera och värdera händelser, snarare än att bara vara passiva förmedlare av fakta. Den tolkande journalistiken kännetecknas enligt Salgado och Strömbäck av att journalistens egen röst blir mer framträdande, samt att fokus läggs på att ge perspektiv och förklara underliggande motiv. Esser och Umbricht (2014) genomför i *The Evolution of Objective and Interpretative Journalism in the Western Press* en jämförande studie av sex västerländska nyhetssystem över en period på 40 år för att undersöka balansen mellan objektivitet och tolkning. Deras resultat visar att den traditionella och mer objektiva rapporteringen i allt högre grad har börjat kompletteras med inslag av både tolkning och åsiktsjournalistik. Författarna lyfter fram att denna förskjutning skiljer sig åt mellan olika länder och tidningstyper; till exempel tenderar kommersiella medier och kvällstidningar att snabbare anamma en mer tolkande och personfokuserad stil, medan den prenumererade dagspressen i högre grad försöker upprätthålla en balans mellan saklighet och analys. I texten *På nyhetsmediernas agendor: En studie av hot och risker i det svenska nyhetsurvalet i morgonpress* (Strömbäck, 2009) så undersöker författaren vad som utmärker nyhetsurvalet i ledande svenska nyhetsmedier såsom *Rapport*, *Aktuellt*, *TV4 Nyheterna*, *Dagens Nyheter*, *Svenska Dagbladet*, *Expressen* och *Aftonbladet*. Särskilt fokus läggs på hur framträdande nyheter om hot och risker är i respektive tidnings rapportering. Strömbäck pratar i denna text även om morgonpress respektive kvällspress och diskuterar skillnaden mellan de medielogiker som förekommer i dessa typer av press.

2.3 Trump och media

Det finns flera texter som kretsar kring hur Trump har skildrats i media och de berör alla olika aspekter av ämnet. I artikeln *A Badge of Honor?: How The New York Times discredits President Trump's fake news accusations* (Lischka, 2019) går författaren in på hur Trump genom förtal försöker framställa *New York Times* som en icke-trovärdig och dålig nyhetskälla; artikeln skildrar också hur *New York Times* har försvarat sig mot Trumps attacker. Artikeln knyter konflikten mellan Trump och *New York Times* till större samhälls skeenden genom att framhäva hur legitima medier över hela världen blir attackerade av människor och organisationer som tillskriver sig till den icke-extrema eller extrema högern som då aktivt försöker framställa dem som icke-trovärdiga och till och med lögnaktiga. Denna text kan kopplas ihop med begreppet SLAPP, vilket står för Strategic Lawsuits Against Public Participation och kännetecknar ett beteende där en person stämmer en annan person i syfte att få personen att sluta att engagera sig i en specifik fråga (Journalistförbundet, 2023).

Artikeln *Defining the Enemy: How Donald Trump Frames the News Media* (Lindsey, 2020) analyserar hur Trump twittrade om traditionell media under sitt första år som president och lyfter upp hur den genom sin granskning har upptäckt hur Trump överlag föredrog mer konservativa medier, som han då regelbundet hyllar bland annat via twitter, samtidigt som han smutskastar mindre konservativa medier. *News media trust and its impact on media use: toward a framework for future research* (Strömbäck, Tsfati, Boomgaarden, Damstra, Lindgren, Vliegenthart & Lindholm, 2020) diskuterar hur politiska ledare, som Trump, regelbundet underminerar mediernas trovärdighet och redogör för hur detta påverkar medborgarnas förtroende. I texten *Four Phases of Mediatization: An Analysis of the Mediatization of Politics* (Strömbäck, 2008) Så förklarar Strömbäck hur medielogik fungerar och framhäver hur den i dagens samhälle även har börjat ta över den politiska logiken.

3 Teori

Som teoretisk utgångspunkt för denna studie används gestaltningsteori (eller framing theory, som den heter på engelska). Kärnan i gestaltningsteorin är idén att alla beskrivningar av verkligheten med nödvändighet är begränsade och att en komplett och fullt objektiv

återgivning av en komplex händelse, i praktiken, är omöjlig (Strömbäck, 2001, s. 25). Inom nyhetsrapportering innebär detta helt enkelt att journalister regelbundet tvingas prioritera: vissa aspekter av en händelse väljs ut och lyfts fram, medan andra tonas ned eller väljs bort helt.

Beskrivningarna som förekommer inom reguljär journalistik ska därför förstås som gestaltningar av verkligheten. Enligt Strömbäck innebär detta ett dubbelt förhållningssätt. Å ena sidan belyser det hur journalistikens innehåll aldrig kan utgöra en exakt spegelbild av verkligheten, då den alltid kommer att vara ett resultat av urval och vinklingar. Å andra sidan finns ett normativt krav på att det journalistiska innehållet ska korrespondera med vad verkligheten faktiskt handlar om (Strömbäck, 2001, s. 28). Det handlar alltså inte om att journalistiken skapar en fiktion, utan snarare om hur den väljer att organisera och presentera fakta för att göra dem begripliga för publiken. Eftersom syftet med denna text är att undersöka hur Donald Trump skildrats i reguljär svensk journalistik i relation till de åtal som väcktes mot honom 2023 är gestaltningsteorin särskilt relevant och användbar.

Tre gestaltningar som kraftigt kommer figurera i denna text är sakgestaltning, spelgestaltning och systemkritisk gestaltning. Sakgestaltning fokuserar i grunden på politikens faktiska substans och de samhälleliga problem som valrörelsen berör (Ricknell, 2020, s.112). Inom denna gestaltungsform prioriterar man bland annat kandidaternas policyförslag, politiska ståndpunkter och konkreta åtgärder, och sakfrågan sätts i centrum (Ricknell, 2020, s.112). Spelgestaltning innebär att politiska processer framförallt framställs som en tävling mellan rivaliserande parter och inom denna ram läggs bland annat fokus på vem som leder eller ligger efter i opinionsmätningar, kandidaters strategiska motiv och kampanjfinansiering (Ricknell, 2020, s.112). Inom spelgestaltning är det vanligt att språkbruket präglas av krigs- och sportmetaforer, vilket förstärker idén att politik i grunden är en pågående konflikt snarare än en debatt kring sakfrågor (Ricknell, 2020, s.112). Trots att sakgestaltning i grunden ger en mer objektiv och informerande bild av aktuella processer än spelgestaltning visar Ricknells studie – som jag nämnde tidigare – att spelgestaltning mer frekvent används i både svensk och internationell media (Ricknell, 2020, s.120).

Författaren Pérez-Curiel (och diverse andra) framhäver i sin studie att populistiska ledare ofta använder digitala medel för att utmana etablerade demokratiska system, vilket skapar en global institutionell kris (Pérez-Curiel, Rivas-de-Roca & García-Gordillo, 2021, s. 3). Genom

att systematiskt sprida ett narrativ om valfusk och konspirationer framhäver man rättsliga och politiska processer som illegitima. Denna form av gestaltning syftar till att underminera förtroendet för institutioner som valmyndigheter och rättssystemet, såväl som traditionell media (Pérez-Curiel, Rivas-de-Roca & García-Gordillo, 2021, s. 2). I denna text kommer termen systemkritisk gestaltning att appliceras på alla de artiklar som domineras av en inramning där man lyfter upp hur åtalen påverkar förtroendet för de amerikanska rättssystemet, genom att till exempel kraftigt återge, eller fokusera på, Trumps åsikter eller narrativ kring de juridiska processerna.

4 Metod och material

4.1 Metodval

I denna text kommer kvantitativ innehållsanalys användas som huvudsaklig metod.

Kvantitativ innehållsanalys är en metod som används för att studera och även kvantifiera det manifesta innehållet i artiklar (Karlsson & Johansson 2025, s. 190). Med begreppet manifesta innehållet avses det som är direkt synligt, uttalat och mätbart i en text, såsom observerbara meningar, ord och bilder, vilket sätts i kontrast till saker som kontext och intertextualitet. Termen kontext betecknar de omständigheter eller den miljö som omger en text medan intertextualitet framhäver att ingen text står helt ensam; alla texter är i grunden vävda samman med andra texter. Att i kontrast sätta en texts manifesta innehåll till intertextualitet innebär helt enkelt att man undersöker hur texten man kollar på kan ha påverkats av andra texters manifest innehåll. Påverkan kan inom texter yttra sig på flera sätt; det kan bland annat handla om att en text refererar till, lånar från eller bygger vidare på en annan text.

Att kvantifiera innehållet innebär att man analyserar en relativt stor mängd material och sedan, med hjälp av siffror, redogör vad materialet i fråga säger. Utifrån resultatet drar man sedan generella slutsatser. Kvantitativ innehållsanalys används för att ge en översiktsbild över ett specifikt fenomen, samt för att beskriva övergripande mönster (Karlsson & Johansson 2025, s. 190). Inom den kvantitativa innehållsanalysen vill man eliminera påverkan från den ensamma forskaren, vilket skiljer denna metod från kvalitativ innehållsanalys, där man aktivt vill inkludera den enskilda forskarens tolkning då denna ses som väldigt viktig (Karlsson & Johansson 2025, s. 191). Mer specifikt kommer jämförande kvantitativ innehållsanalys

användas. Denna variant av kvantitativ innehållsanalys kan bland annat användas för att jämföra ett fenomen över en specifik tid och mellan flera olika medier (Karlsson & Johansson 2025, s. 193). Då målet med denna uppsats är att belysa hur relationen mellan Trump och media har sett ut under en viss tidsperiod, och även jämföra den rapportering som förekommer i olika tidningar, så är kvantitativ innehållsanalys ett lämpligt val. Uppsatsen kommer enbart att beröra traditionella medier och de organisationer som kommer att granskas är stora etablerade nyhetsbolag. De nyhetsbolag som kommer granska i denna text är *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*. Anledningen till att just dessa tidningar har valts, är det faktum att det finns stora skillnader mellan dem. Dessa skillnader kommer med stor sannolikhet utöva påverkan över hur respektive nyhetsbolag väljer att gestalta rättsprocesserna. 100 artiklar från respektive nyhetsbolag kommer att analyseras med hjälp av den kodbok som jag har konstruerat, vilket sammanslaget kommer bli 200 artiklar.

Valet av kvantitativ innehållsanalys som metod grundar sig i studiens syfte: att systematiskt identifiera och jämföra mönster i rapporteringen om Donald Trumps åtal i svensk press. Eftersom undersökningen omfattar ett relativt stort material (totalt 200 artiklar), är metoden nödvändig för att kunna hantera datamängden på ett objektivt sätt. Till skillnad från en kvalitativ metod, som fokuserar på mer djupa analyser av enskilda texter, är det möjligt att med hjälp av kvantitativa metod omvandla en stor mängd text till mätbar data (Karlsson & Johansson 2025, s. 190). Detta är avgörande för att kunna dra slutsatser om hur frekvent olika genrer och gestaltningar förekommer, samt för att med statistisk tydlighet kunna påvisa likheter och skillnader mellan *Aftonbladets* och *Dagens Nyheter*s rapportering. Genom att använda fastställda kategorier i en kodbok säkerställs också en hög reliabilitet, vilket gör det möjligt att se den generella bilden av hur Trump gestaltas snarare än att fastna i mer subjektiva tolkningar av enskilda artiklar.

4.2 Urval

Valet av *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* som källor för studien är ett strategiskt urval som delvis har gjorts baserat på deras positioner som ledande aktörer inom svensk morgonpress. Genom att välja en kvällstidning (*Aftonbladet*) och en morgontidning (*Dagens Nyheter*) möjliggörs en jämförelse mellan två olika journalistiska traditioner och målgrupper: *Dagens Nyheter* representerar morgonpressen med ett fokus på fördjupning, medan *Aftonbladet*

representerar kvällspressen med en tradition av en mer slagkraftig och händelseorienterad journalistik. Detta urval ger en bredare och mer representativ bild av hur de största nationella nyhetsredaktionerna i Sverige ramar in internationella rättsliga processer av stor vikt.

Urvalet av de specifika åtalen mot Donald Trump har gjorts utifrån deras unika karaktär, såväl som deras stora mediala genomslagskraft. Genom att fokusera på dessa specifika rättsliga processer – snarare än Trump som politiker i allmänhet – skapas en tydlig avgränsning som gör materialet mer hanterbart, men också relevant för syftet. Dessa fall har valts för att de också besitter starka kopplingar till politik, vilket skapar goda förutsättningar för att undersöka hur gränsdragningen mellan fakta- och åsiktsjournalistik ser ut i rapporteringen.

Datansamlingen genomfördes via databasen Retriever (Mediearkivet). Sökningen utfördes genom att kombinera sökorden "Trump" och "åtal" för att ringa in den relevanta rapporteringen. För att avgränsa materialet tidsmässigt filterades sökningen till att enbart omfatta artiklar publicerade år 2023. Inledningsvis användes databasens sökfunktion för att avgränsa materialet till artiklar från *Aftonbladet*. När 100 artiklar från denna tidning hade kodats, ändrades filtreringen till att enbart omfatta artiklar från *Dagens Nyheter*, där ytterligare 100 artiklar kodades. Urvalet av artiklar från respektive tidning gjordes genom ett sekventiellt tillvägagångssätt, där artiklarna inkluderades i den ordning som de presenterades i databasens sökresultat. Totalt 242 artiklar hittades under kodandet men enbart 200 inkluderades i det slutgiltiga urvalet. Totalt 42 artiklar sällades alltså bort. De artiklar som sorterades bort var sådana som vid en första anblick verkade relevanta på grund av sökorden, men som vid närmare granskning visade sig helt sakna koppling till de specifika åtalen eller Donald Trump. Genom att inkludera artiklarna i den ordning de dök upp i sökningen säkerställdes att urvalet inte styrdes av personliga preferenser, vilket stärker studiens objektivitet.

4.3 Analyismetod

4.3.1 Operationalisering

För att möjliggöra en systematisk kvantitativ analys har studiens centrala begrepp operationaliserats till mätbara variabler. Den första variabeln, journalistisk genre, har definierats utifrån texternas genrer med utgångspunkt i Mediekompass (u.å) kategoriseringar. Här skiljs faktatexter från åsiktstexter, där de förstnämnda – såsom nyhetsartiklar, notiser och reportage – definieras som texter med ett informerande syfte som fokuserar på saklighet och framhäver en högre grad av objektivitet. Åsiktstexter, vilket inkluderar ledare, kolumner, krönikor och analyser, har istället operationaliserats som texter med ett argumenterande eller tolkande syfte där skribentens – eller tidningens – röst är mer framträdande. Vidare har dominerande gestaltning framförallt operationaliserats utifrån Ricknells (2020) och Strömbäcks (2001) teorier. Artiklar kodus som sakgestaltning om deras primära fokus ligger på juridisk substans och institutionella processer, medan spelgestaltning innebär en inramning som betonar politisk strategi, maktkamp och strategiska motiv – Ofta genom användandet av sport- eller krigsmetaforer. Den systemkritiska gestaltningen har definierats som artiklar där fokus istället ligger på åtalens inverkan på rättssystemets legitimitet eller där narrativ om politisk förföljelse ges stort utrymme.

För att mäta artikelns huvudfokus har jag kollat på vilken aktör som ges störst utrymme i texten. Kategorierna inom denna variabel omfattar Trump och hans försvar, åklagare och rättsväsendet, juridiska experter samt politiska motståndare. När fokus huvudsakligen läggs på sånt som inte direkt rör rättsprocessen, såsom internationella händelser eller Trumpanhängare, kodus artikeln som “annat”. Slutligen har gestaltningen av Trump operationaliserats genom att tillskriva honom specifika roller i texten. Här har en distinktion gjorts mellan att framställa honom som en person som är föremål för juridisk prövning (åtalad), som en aktör i en valrörelse eller annan politiskt process (politiker/kandidat), som en fara för demokratin (hot) eller som utsatt för orättvis behandling (offer). Genom dessa definitioner har det manifesta innehållet kunnat omvandlas till mätbar data. Vilket då har gjorts för att uppnå en hög reliabilitet i kodningsprocessen.

4.3.2 Kodbok

Studiens kodbok (se bilaga 1 för fullständig kodbok) är utformad för att systematiskt kategorisera medieinnehåll utifrån fyra huvudvariabler, där varje artikel tilldelas specifika variabelvärden för att möjliggöra en kvantitativ analys. Den första variabeln, journalistisk genre, klassificerar texterna efter deras genre. Här skiljer man på faktatexter (kod 1 för nyhetsartiklar, 4 för reportage och 6 för notiser) och åsiktstexter (kod 2 för ledare, 3 för kolumner/krönikor, 5 för expertutlåtanden, 7 för analyser och 8 för kommentarer). Den andra variabeln är dominerande gestaltning (Framing). Här används kod 1 för en sakgestaltning (fokus på juridik respektive policy), kod 2 för spelgestaltning (fokus på politisk strategi och maktkamp) och kod 3 för en systemkritisk gestaltning (fokus på Trumps eget narrativ om illegitima processer).

Vidare kodas artiklarna utifrån sitt huvudfokus, det vill säga vilken aktör som står i centrum. Siffran 1 representerar Trump eller hans försvar, 2 fokuserar på åklagare och rättsväsendet, 3 på juridiska experter, 4 på politiska motståndare och 5 används för övriga ämnen (såsom internationella händelser eller anhängare). Slutligen analyseras gestaltningen av Trump, där hans roll i texten antingen definieras som åtalad (kod 1), offer (kod 2), politiker/kandidat (kod 3) eller hot (kod 4). Genom detta kodschema kan studien statistiskt jämföra hur *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* skiljer sig åt i sin rapportering kring de rättsliga processerna. Kodboken har i grunden använts som en instruktionsmanual för att säkerställa att kodningen sker konsekvent och med hög reliabilitet.

4.3.3 Analysprocessen

Själva analysprocessen genomfördes genom en systematisk genomgång av det insamlade materialet, där varje artikel analyserades individuellt utifrån studiens kodbok. Arbetet inleddes med en pilotkodning av ett mindre antal artiklar för att testa kodbokens variabler och säkerställa att definitionerna var tillräckligt tydliga för att minimera tolkningsutrymmet.

Vid den huvudsakliga kodningen lästes varje artikel i sin helhet för att identifiera det manifesta innehållet. För att avgöra artikelns genrer och gestaltningar analyserades rubrik, ingress och de inledande styckena extra noggrant, då dessa delar av en nyhetstext ofta sätter

ramen för hela berättelsen. Om en artikel innehöll flera olika gestaltningar kodades den utifrån den inramning som tog upp störst utrymme eller var mest framträdande. Varje variabel (Genre, Gestaltning, Huvudfokus och Gestaltningen av Trump) tilldelades ett siffervärde. Denna data fördes sedan in i ett analyschema (Excel) för att möjliggöra statistisk bearbetning. Genom att använda detta strukturerade tillvägagångssätt kunde den kvalitativa texten omvandlas till kvantifierbar data, vilket krävdes för att kunna genomföra de jämförelser mellan *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* som presenteras i resultatkapitlet.

För att säkerställa studiens reliabilitet genomfördes ett intrakodartest. Detta innebar att 20 artiklar från respektive tidning (40 sammanlagt) kodades om cirka två dagar efter den första kodningen. Vid en jämförelse av de två kodningstillfällena framställdes samma resultat, vilket indikerar att kodbokens definitioner var stabila och att analysen är tillförlitlig.

4.4 Metodens begränsningar

Trots fördelarna med en kvantitativ innehållsanalys finns det vissa begränsningar som bör beaktas. Genom att enbart koda det som är direkt synligt och mätbart i texten riskerar man att missa djupare, latenta betydelser eller nyanser i språket. Detta är särskilt relevant i rapporteringen kring en person som Donald Trump, vars uttalanden ofta är föremål för omfattande tolkning. En annan begränsning rör reliabiliteten vid kodning av gestaltningar. Även om kodboken har tydliga definitioner för "spelgestaltning" respektive "sakgestaltning", kommer bedömningar av innehåll i en komplex artikel alltid medföra ett mått av subjektivitet. En artikel kan, som tidigare nämnts, innehålla element av flera gestaltningar, och valet att enbart koda den dominerande inramningen innebär en förenkling av det faktiska medieinnehållet.

Slutligen utgör studiens urval en begränsning för generaliserbarheten. Genom att enbart fokusera på 200 artiklar från två specifika tidningar (*Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*) under ett begränsat tidsintervall (2023), kan resultaten inte ses som en fullständig bild av hur hela den svenska medieapparaten skildrat Trump. Resultaten är representativa för dessa specifika publikationer och den valda tidsperioden, men kan inte utan vidare appliceras på till exempel lokalpress eller etermedier.

5 Resultat

5.1 Genrer och gestaltningar i tidningarna

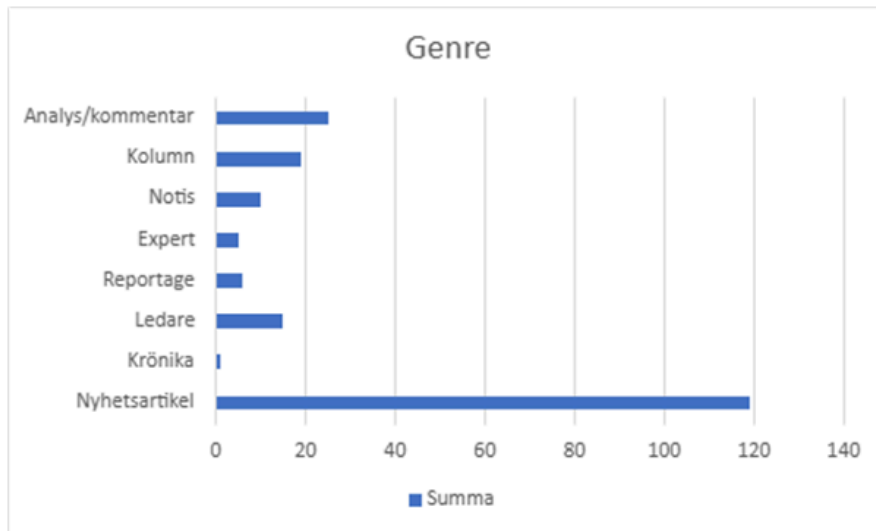
I denna del redovisas inledningsvis de sammanslagna resultaten för både *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*. Detta är ett strategiskt val som har gjorts för att etablera en vetenskaplig baslinje. Genom att först analysera variabelvärdena i respektive kategori som en helhet (n=200) möjliggörs identifieringen av de mest dominanta mönstren i den svenska rapporteringen kring åtalen mot Trump. Detta tillvägagångssätt är särskilt relevant för att pröva teorin om en universell medielogik. Genom att börja i det sammanslagna resultatet synliggörs de breda dragen i svensk press, vilket skapar en nödvändig referensram för att i nästa steg kunna avgöra vad som utgör en faktiskt avvikelse eller en unik profil hos den enskilda tidningen.

När denna övergripande bild har etablerats blir den efterföljande analysen av likheter och skillnader betydligt mer djuplodande. Genom att ställa tidningarna mot varandra kan studien isolera hur specifika presslogiker påverkar gestaltningen av samma händelseförlopp. Denna uppdelning är avgörande för att förstå om skillnader i rapporteringen härrör från tidningarnas olika bevakningsstrategier, eller om de snarare följer generella mönster.

5.1.1 Genre

Att analysera fördelningen av journalistiska genrer är viktigt då genren sätter ramen för textens syfte; medan faktatexter som nyhetsartiklar och notiser förväntas förmedla objektiv information, ger åsiktstexter som ledare och kolumner utrymme för tolkning och värdering. Genom att kartlägga genrerna kan studien synliggöra om bevakningen av åtalen mot Trump främst har karaktären av saklig informationsförmedling eller om den domineras av ett mer subjektivt tolkande.

Diagram 1. Total fördelning av genre i Dagens Nyheter och Aftonbladet, antal artiklar (n=200)

Den genre som dök upp flest gånger i den samlade rapporteringen (n=200) var nyhetsartikel. Denna typ av text utgjorde nästan 60 procent av materialet, mer exakt 59,5 procent (119 artiklar). Kategorin analys/kommentar kom på andra plats med 12,5 procent (25 artiklar) och kolumn på tredje plats med 9,5 procent (19 artiklar). Krönika var den genre som förekom minst och motsvarade endast 0,5 procent (1 artikel) av det totala urvalet, medan experttexter utgjorde 2,5 procent (5 artiklar).

Tabell 1. Jämförelse av genre mellan Dagens Nyheter och Aftonbladet, antal artiklar (n=200)

Genre	Aftonbladet	Dagens Nyheter	Totalsumma
Nyhetsartikel	62	57	119
Krönika	1		1
Ledare	4	11	15
Reportage	3	3	6
Expert	5		5
Notis	6	4	10
Kolumn	19		19

Analys/Kommentar		25	25
Totalsumma	100	100	200

Rörande åtalen mot Trump kunde man i båda tidningarna hitta en stor mängd faktatexter, vilka förekom betydligt mer frekvent än åsiktstexter. Nyhetsartiklar var i såväl *Aftonbladet* (n=100) som *Dagens Nyheter* (n=100) den specifika typ av faktatext som förekom mest. Denna genre utgjorde 62 procent i *Aftonbladet* och 57 procent i *Dagens Nyheter*. Notisen, som var den näst vanligaste faktatexten, förekom i 6 procent av *Aftonbladets* rapportering och i 4 procent av fallen hos *Dagens Nyheter*. Reportage utgjorde 3 procent i vardera tidning.

Inom kategorin åsiktstexter var skillnaderna mellan tidningarna mer framträdande. I *Aftonbladet* var kolumnen den absolut vanligaste åsiktstexten med en förekomst på 19 procent, medan det i rapporteringen från *Dagens Nyheter* framgick att analys/kommentar dominerade med 25 procent. Valet av genrer skilde sig även åt genom att vissa format helt saknades i respektive tidning; i materialet från *Aftonbladet* återfanns exempelvis inga analyser eller kommentarer, medan det i *Dagens Nyheter* inte förekom några artiklar som klassificerades som krönikor eller experter.

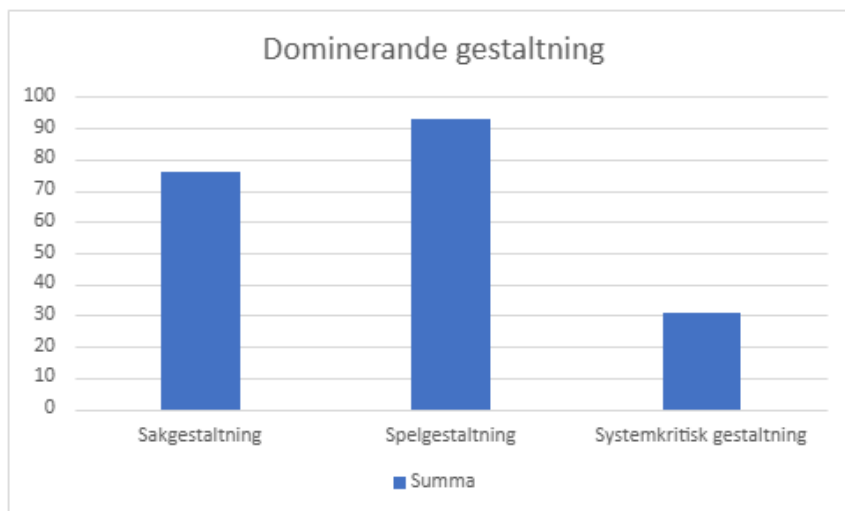
Sammantaget visar resultaten att medan nyhetsartikeln är det universella verktyget för rapportering, skiljer sig tidningarnas strategier för fördjupning kraftigt. *Dagens Nyheter* satsar mer på det analytiska och institutionella (analys och ledare), medan *Aftonbladet* i högre grad förlitar sig på det personliga och kommenterande formatet genom kolumner. Det korta formatet, notisen, var relativt ovanligt i båda tidningarna (totalt 10 stycken), vilket indikerar att åtalen mot Trump betraktades som för betydande för att enbart avhandlas i korta sammanfattningar.

5.1.2 Dominerande gestaltning

Analysen av dominerande gestaltning är central för att blottlägga vilken "ram" medierna använder för att paketera händelseförloppet. Genom att skilja mellan sak-, spel- och systemkritisk gestaltning blir det möjligt att se om fokus ligger på juridisk substans eller på politisk dramatik och strategiska motiv. Detta är avgörande för att förstå vilken typ av bild

som förmedlas till publiken – om åtalen presenteras som viktiga principiella rättsprocesser eller som delar av ett tydligt politiskt skådespel.

Diagram 2. Antal artiklar per dominerande gestaltning i Dagens Nyheter och Aftonbladet (n=200)

Sammanlagt för båda tidningarna (n=200) var spelgestaltning den absolut vanligaste gestaltningstypen. Denna form användes i 46,5 procent av materialet (93 artiklar), vilket innebär att nästan hälften av alla analyserade texter fokuserade på det politiska spelet. Sakgestaltning var den näst vanligaste inramningen och förekom i 38 procent av rapporteringen (76 artiklar). Den minst förekommande kategorin var systemkritisk gestaltning, vilken utgjorde 15,5 procent av det totala urvalet (31 artiklar).

Tabell 2. Jämförelse av dominerande gestaltning mellan Dagens Nyheter och Aftonbladet, antal artiklar (n=200)

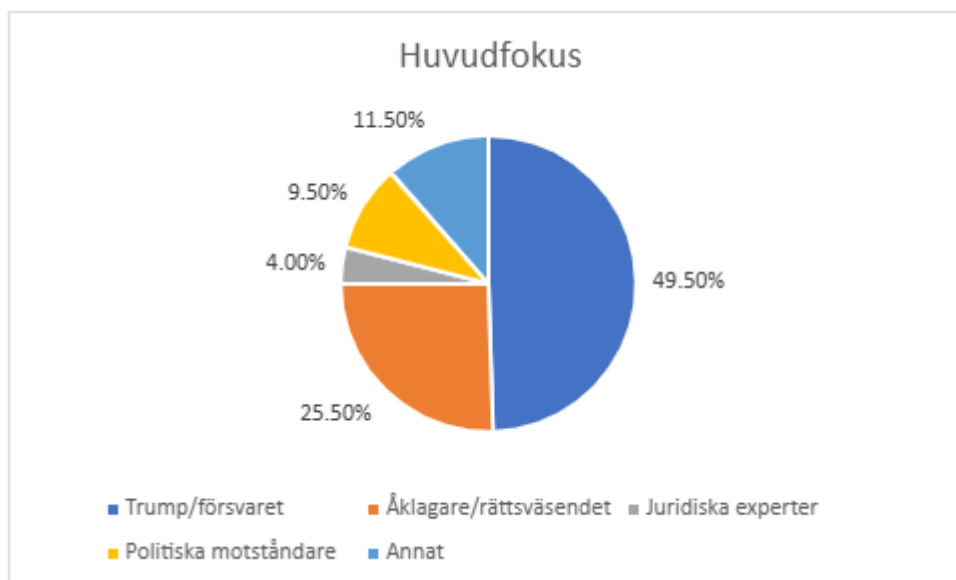
Dominerande Gestaltning	Aftonbladet	Dagens Nyheter	Totalsumma
Sakgestaltning	36	40	76
Spelgestaltning	55	38	93
Systemkritisk gestaltning	9	22	31
Totalsumma	100	100	200

Gällande dominerande gestaltning använde *Aftonbladet* (n=100) huvudsakligen spelgestaltning, medan *Dagens Nyheter* (n=100) främst använde sakgestaltning. Gapet mellan dessa två former var betydligt större i *Aftonbladets* rapportering, där spelgestaltning förekom i 55 procent av fallen jämfört med sakgestaltningens 36 procent. I *Dagens Nyheter* var skillnaden mindre och fördelningen mer jämn; där återfanns sakgestaltning i 40 procent av materialet medan spelgestaltning utgjorde 38 procent. I båda tidningarna var systemkritisk gestaltning den minst förekommande formen, med en förekomst på 9 procent i *Aftonbladet* och 22 procent i *Dagens Nyheter*.

5.1.3 Huvudfokus

Genom att undersöka artiklarnas huvudfokus kan studien identifiera vilka aktörer som agerar drivande i narrativet. Valet av huvudperson – oavsett om det är Trump själv, rättsväsendets representanter eller politiska experter – avslöjar mediernas prioriteringar. Ett starkt fokus på Trump kan indikera en personifiering av nyhetslogiken, medan ett fokus på åklagare och juridiska instanser pekar på en mer institutionellt orienterad rapportering.

Diagram 3. Total fördelning av huvudfokus i *Dagens Nyheter* och *Aftonbladet*, antal artiklar (n=200)

Det huvudsakliga fokuset i det samlade materialet (n=200) låg på Trump och/eller dennes försvar. Detta fokus återfanns i 49,5 procent av artiklarna (99 stycken), vilket motsvarar nästan hälften av det totala urvalet. Den näst största kategorin var åklagare och rättsväsende, som utgjorde 25,5 procent (51 artiklar). Politiska experter var den grupp som sammanlagt tog minst plats i både *Aftonbladets* och *Dagens Nyheters* rapportering med endast 4 procent (8 artiklar), medan politiska motståndare utgjorde 9,5 procent (19 artiklar). Totalt 11,5 procent av materialet (23 artiklar) klassades som “annat”. Tyngdpunkten i dessa artiklar kunde exempelvis ligga på större världshändelser, såsom kriget i Ukraina eller konflikten i Israel/Palestina. Därtill förekom artiklar med fokus på Trumpanhängare – en grupp som i denna analys inte definieras som en del av det juridiska försvaret och därför inkluderas i kategorin “annat”.

Tabell 3. Jämförelse av huvudfokus mellan *Dagens Nyheter* och *Aftonbladet*, antal artiklar (n=200)

Huvudfokus	Aftonbladet	Dagens Nyheter	Totalsumma
Trump/försvaret	61	38	99
Åklagare/rättsväsendet	16	35	51
Juridiska experter	5	3	8
Politiska motståndare	12	7	19
Annat	6	17	23
Totalsumma	100	100	200

Som tidigare nämnts låg huvudfokuset i båda tidningarnas rapportering främst på Trump och försvaret, följt av åklagare och rättsväsendet. *Aftonbladets* rapportering (n=100) var dock mer ojämnt fördelad: 61 procent av artiklarna fokuserade på Trump/försvaret, medan enbart 16 procent lade fokus på åklagare och rättsväsendet – en markant skillnad på 45 procentenheter. Även om *Dagens Nyheter* (n=100) också lade störst fokus på Trump och försvaret, var deras

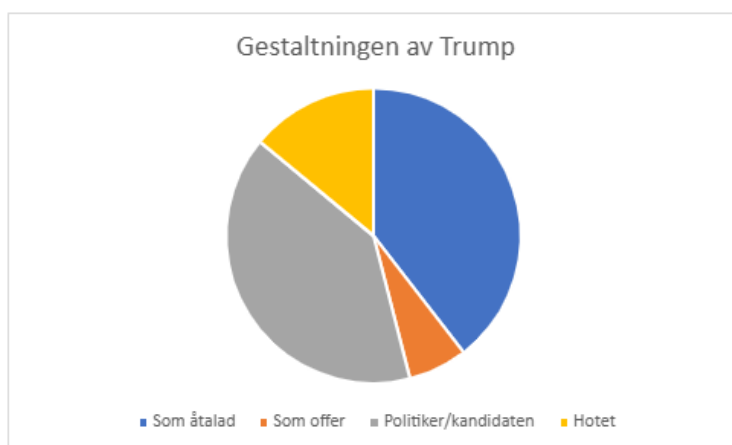
rapportering betydligt mer jämnt fördelad mellan kategorierna. Totalt 38 procent fokuserade på Trump medan 35 procent fokuserade på åklagare och rättsväsendet, vilket innebär en skillnad på endast 3 procentenheter.

I *Aftonbladet* hamnade politiska motståndare på tredje plats med 12 procent, följt av kategorin annat på 6 procent. I *Dagens Nyheter* däremot kom annat på tredje plats med 17 procent och politiska motståndare på fjärde plats med 7 procent. I båda tidningarna hamnade juridiska experter sist; i *Aftonbladet* lades huvudfokus på denna grupp i endast 5 procent av fallen och i *Dagens Nyheter* i enbart 3 procent.

5.1.4 Gestaltningen av Trump

Att analysera de specifika rollerna som tillskrivs Donald Trump är nödvändigt för att förstå hur den centrala aktören ramas in. Huruvida han gestaltas som en "åtalad" inför lagen, en "politiker" i en valrörelse, ett "hot" mot demokratin eller ett "offer" för förföljelse påverkar fundamentalt hur läsaren uppfattar rättsprocesserna. Denna variabel gör det bland annat möjligt att se om svensk press upprätthåller en mer professionell distans eller om de istället reproducerar värdeladdade narrativ från de stridande parterna.

Diagram 4. Gestaltningen av Trump i *Dagens Nyheter* och *Aftonbladet*, total fördelning i antal artiklar (n=200)

Gestaltningen av Trump var relativt jämnt fördelad mellan de två vanligaste variabelvärdena i det samlade materialet (n=200). I båda tidningarna framställdes Trump främst som politiker/kandidat eller åtalad, och dessa två gestaltningar förekom med nästan identisk

frekvens. Variabelvärdet politiker/kandidat hamnade på första plats med 40 procent (80 artiklar), tätt följt av gestaltningen som åtalad på 39,5 procent (79 artiklar). En betydligt mindre andel av artiklarna skildrade Trump som hot eller offer i förhållande till de två dominerande kategorierna. Att gestalta Trump som ett hot gjordes i 14 procent av fallen (28 artiklar), medan offergestaltningen förekom i totalt 6,5 procent av den samlade rapporteringen (13 artiklar).

Tabell 4. Jämförelse av gestaltningen av Trump mellan Dagens Nyheter och Aftonbladet, antal artiklar (n=200)

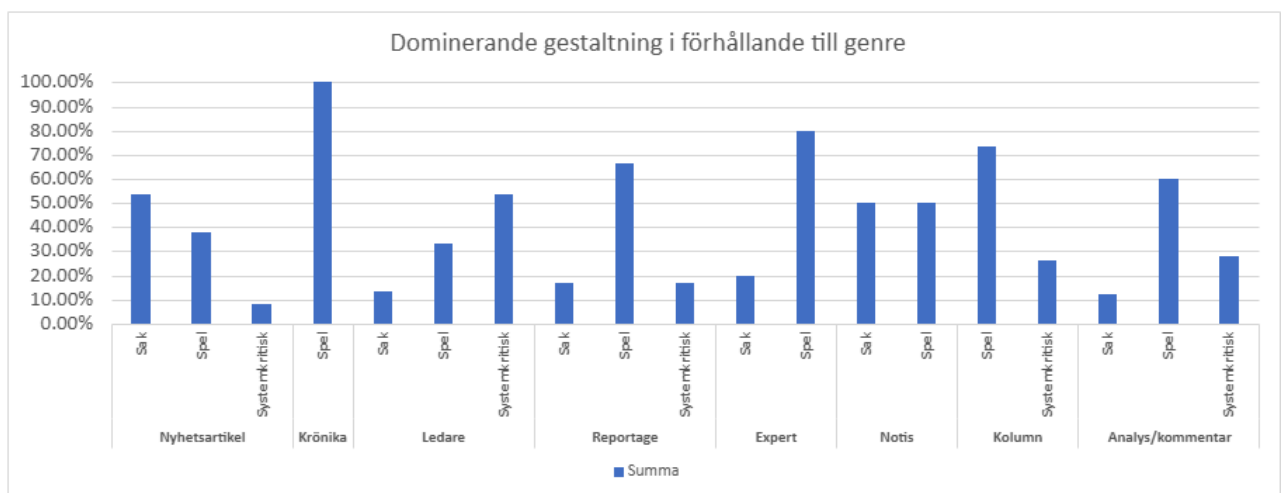
Gestaltningen av Trump	Aftonbladet	Dagens Nyheter	Totalsumma
Som åtalad	37	42	79
Som offer	9	4	13
Politikern/kandidaten	40	40	80
Hotet	14	14	28
Totalsumma	100	100	200

Även när det kom till gestaltningen av Trump kan man urskilja en betydande skillnad mellan de två tidningarna. I *Aftonbladets* rapportering (n=100) framställdes Trump i första hand som en politiker/kandidat, vilket skedde i 40 procent av fallen (40 artiklar). I *Dagens Nyheter* (n=100) var förhållandet det motsatta; där framhövdes Trump huvudsakligen som en åtalad person med fokus på hans relation till de pågående juridiska processerna. Totalt 42 procent av artiklarna (42 stycken) i *Dagens Nyheter* gestaltade honom som åtalad. I *Aftonbladet* hamnade variabelvärdet åtalad på andra plats med 37 procent (37 artiklar) och gestaltningen som ett hot kom på tredje plats med 14 procent (14 artiklar). I *Dagens Nyheter* återfanns istället politikern/kandidaten på andra plats med 40 procent (40 artiklar), medan hotet landade på 14 procent (14 artiklar). Att gestalta Trump som ett offer var överlag ovanligt och förekom minst i båda tidningarna – enbart i 9 procent av fallen i *Aftonbladet* (9 artiklar) och i 4 procent hos *Dagens Nyheter* (4 artiklar).

5.2 Dominerande gestaltning i förhållande till genre

Denna del är central för att förstå kopplingen mellan textform och innehållsmässig vinkling. Det är vetenskapligt relevant att undersöka om vissa genrer, som åsiktstexter, fungerar som drivbänkar för spel- och systemkritisk gestaltning, medan faktatexter håller sig mer till sakfrågorna. Genom att se hur gestaltningarna fördelas över genrer kan studien visa hur journalistiska rutiner påverkar om publiken får möta Trump som en juridisk aktör eller som en deltagare i ett politiskt strategispel.

Diagram 5. Fördelning av gestaltningsformer i relation till journalistisk genre, antal artiklar (n=200)

Resultaten visar att sakgestaltning var den mest framträdande gestaltningstypen inom tidningarnas faktatexter. Detta var särskilt tydligt i nyhetsartiklarna (n=119) där sakgestaltning utgjorde 53,8 procent (64 artiklar), medan spelgestaltning förekom i 37,8 procent av fallen (45 artiklar). Spelgestaltning var däremot överlag vanligare i tidningarnas åsiktstexter. I kategorin kolumner (n=19) dominerade spelgestaltningen helt med 73,7 procent (14 artiklar), medan sakgestaltning inte förekom över huvud taget (0 procent). I genren ledare (n=15) utgjorde spelgestaltning 33,3 procent (5 artiklar) och sakgestaltning 13,3 procent (2 artiklar).

Vidare återfanns den systemkritiska gestaltningen främst i tidningarnas åsiktstexter; i ledare utgjorde den 53,3 procent (8 artiklar), i kolumner 26,3 procent (5 artiklar) och i analyser/kommentarer (n=25) uppgick den till 28 procent (7 artiklar). Denna gestaltningsform

var minst förekommande i reportage (n=6) där den endast noterades i 16,7 procent av fallen (1 artikel). Samtliga gestaltungsformer (sak, spel och systemkritisk) nådde sin högsta absoluta frekvens inom genren nyhetsartiklar, vilket korrelerar med att det var den i särklass största genren i urvalet.

6 Analys

6.1 Genre

I det analyserade materialet från båda tidningarna framgick en hög frekvens av nyhetsartiklar, i vilka både sak- och spelgestaltning var framträdande. Både spelgestaltning och systemkritisk gestaltning förekom, som tidigare nämnt, mer i tidningarnas åsiktstexter. Detta kan tolkas som en konsekvens av att opinionsjournalistik i högre grad prioriterar personliga åsikter och känslor framför saklighet (Reich et al., 2026, s. 152). De aktuella gestaltungsformerna är emotionellt orienterade och fokuserar på den kontextuella situationen kring åtalen snarare än de strikt juridiska processerna – något som är utmärkande för sakgestaltning. Denna betoning på kontext och narrativ framför juridisk process kan förstås som ett sätt att öka nyhetsvärdet och publikens engagemang, då det juridiska språkbruket ofta besitter en högre grad av komplexitet.

Dagens Nyheter uppvisar en tyngdpunkt mot format som är mer djuplodande. Tidningen publicerade betydligt fler ledare (11 procent mot *Aftonbladets* 4) och hade en stark dominans av analys/kommentar (25 procent). Extra noterbart är att kategorierna krönika och expert saknades helt i materialet från *Dagens Nyheter*. *Aftonbladet* å sin sida utmärker sig genom användandet av kolumner (19 procent), en genre som helt saknades i urvalet från *Dagens Nyheter*. *Aftonbladet* var också den enda tidningen som inkluderade experttexter och krönikor, vilket ger en bredare men mer fragmenterad genrefördelning inom åsiktsjournalistiken.

6.2 Dominerande gestaltning

I studiens resultat kan man tydligt urskilja att spelgestaltning var den gestaltungsform som förekom mest; tidningarnas rapportering präglades mer ofta av politiskt spel och dramatiska intriger istället för en mer driven analys av sakpolitiska frågor. I *Spel över substans* lyfter

författaren upp det faktum att spelgestaltning under de senaste åren har börjat tagit allt mer plats i svensk media (Ricknell, 2020, s. 120). Det resultat jag har fått fram i denna text ger empiriskt stöd åt den slutsats som presenteras av Ricknell i *Spel över substans*. Faktumet att systemkritisk gestaltning förekom i så pass få artiklar tyder på att ett väldigt litet antal av de tidningar som analyserades helt återgav Trump åsikter.

Faktumet att *Aftonbladet* huvudsakligen präglas av spelgestaltning snarare än de andra två gestaltningsformerna framhäver att denna tidnings rapportering om åtalerna är mer känslodrivna och kretsar mer kring den omkringliggande situationen och det politiska läget. Likväl tyder *Dagens Nyheter*'s kraftiga användande av sakgestaltning på att denna tidnings rapportering präglas mer av saklighet och lägger sitt huvudsakliga fokus på de faktiska juridiska processerna. I *Political and Media Systems Matter: A Comparison of Election News Coverage in Sweden and the United States* lyfter författarna fram hur mer sensationell och spelorienterad nyhetsgestaltning är mer vanlig i amerikansk press, men deras resultat visar också att även svensk nyhetsrapportering regelbundet framhäver politiska skeenden som ett spel eller en hästkapploppning (Strömbäck & Dimitrova, 2016, s. 139). Föreliggande resultat indikerar en likartad tendens där politiska skeenden underkastas en medial logik, i vilken sensationalism och emotionella narrativ ofta prioriteras framför sakpolitisk substans.

6.3 Huvudfokus

Det faktum att Trump och hans försvar tar upp så stor plats (61 procent i *Aftonbladet* och 38 procent i *Dagens Nyheter*) kan kopplas till vad Emma Ricknell beskriver som en universell medielogik (Ricknell, 2020, s. 113). I denna logik prioriteras dramatik, konflikt och kända personer framför fördjupad analys av rättsliga sakfrågor. Att politiska motståndare och juridiska experter hamnar i skymundan (endast 8 procent av artiklarna fokuserade på politiska experter) framhåller att rapporteringen kretsar kring den centrala huvudpersonen snarare än systemet.

Analysen av artiklarnas huvudfokus synliggör att det existerar stora skillnader mellan tidningarnas bevakningsstrategier. Faktumet att *Aftonbladets* lade omfattande fokus på Trump/försvaret (61 procent) i relation till åklagare och rättsväsendet (16 procent) illustrerar hur denna tidnings rapportering präglades av ett större personfokus. *Dagens Nyheter* uppvisar

däremot en betydligt mer balanserad fördelning, där 38 procent av artiklarna fokuserar på Trump/försvaret och 35 procent på åklagare/rättsväsendet. Denna marginella skillnad på endast tre procentenheter indikerar en högre grad av sakorientering, där rättsprocessens institutionella sida ges nästan lika stort utrymme som den enskilda huvudpersonen. Detta tyder på att morgonpress i högre utsträckning ramar in händelseförloppet som en juridisk angelägenhet snarare än enbart en politisk personstrid. Vidare är det anmärkningsvärt att juridiska experter utgör det minsta fokuset i båda tidningarna. Att experter ges begränsat utrymme kan tolkas som att medierna prioriterar de primära aktörernas agerande och den omedelbara dramatiken framför mer fördjupande juridiska analyser, vilket ytterligare stärker tesen att respektive tidnings rapportering kraftigt präglas av spelgestaltning.

6.4 Gestaltningen av Trump

Det faktum att Trump i båda tidningarna primärt gestaltas i rollen som politiker eller kandidat korrelerar med spelgestaltningens dominans. Att tidningarna prioriterar hans politiska roll framför hans status som åtalad ger ytterligare stöd åt Ricknells (2020) tes om en universell medielogik, där politisk dramatik ges företräde framför juridisk substans. Att de mer neutrala variabelvärden dominerar framför de mer värdeladdade kategorierna "hot", respektive "offer", indikerar att de analyserade tidningarna till viss grad upprätthåller det professionella objektivitetsideal som Lischka (2019, s. 289) nämner i sin text. Resultatet tyder på att rapporteringen undviker de emotionella extremerna på "spektrumet", och istället fokuserar på att framhålla en mer saklig och neutral framställning av den centrala aktören.

Vid en jämförande analys framträder signifikanta skillnader mellan tidningarna, vilket bland annat kan härledas till tidningarnas status som morgonpress, respektive kvällspress.

Aftonbladets tendens att främst gestalta Trump som en politiker/kandidat (40 procent) indikerar ett fokus på det politiska spelet och den personcentrerade rapportering som ofta kännetecknar kvällspressens medielogik. I kontrast till detta uppvisar *Dagens Nyheter* en mer juridisk tyngdpunkt, där Trump i första hand framställs som åtalad (42 procent). Detta belyser en mer sakorienterad inramning där den juridiska processen ges företräde framför politisk strategi.

Den låga frekvensen av offergestaltning är särskilt intressant, då det indikerar att svenska medier i mycket liten utsträckning väljer att reproducera Trumps eget narrativ om politisk

förföljelse. Sammantaget visar resultatet att även om tidningarna prioriterar olika perspektiv – politik kontra juridik – förhåller de sig båda till ett objektivitetsideal som prioriterar sakliga roller framför värdeladdade kategorier.

6.5 Dominerande gestaltning i förhållande till genre

Inom tidningarnas rent informativa faktatexter, i synnerhet nyhetsartiklarna, framträder sakgestaltningen som den mest framträdande kategorin i över hälften av fallen. Denna statistiska dominans visar att faktatexter i högre grad upprätthåller traditionella yrkesideal om objektivitet, saklighet och distans. Genom att sätta lagparagrafer och de faktiska juridiska anklagelserna i centrum lyckas man dämpa den kommersiella medielogikens dragning mot sensationalism, även om spelgestaltningens påtagliga närvaro i samma genre vittnar om att det politiska maktspelet ständigt är närvarande som en sekundär förklaringsmodell. Detta korrelerar väl med Emma Ricknells forskning som visar att den mediala logiken har en universell tendens att rama in politiska processer som strategiska tävlingar eller konflikter, även när grundhändelsen i sig är av strikt juridisk karaktär (Ricknell, 2020, s. 112) .

Den mest radikala dynamiken i studien syns i skiftet från fakta- till åsiktstexter, där de redaktionella rutinerna förändras och genrerna i stället transformeras till explicita drivbänkar för personfokus och strategiska narrativ. Detta blir som allra tydligast i kategorin kolumner, där spelgestaltningen uppnår en närmast total dominans på 73,7 procent, samtidigt som sakgestaltningen helt lyser med sin frånvaro (0 procent). Denna extrema fördelning kan förklaras genom kolumnens inneboende genreideal; formatet bygger historiskt på skribentens subjektiva betraktande, det personliga tilltalet och en spetsig, emotionell formulering. När detta format appliceras på rättsprocesserna mot Trump frikopplas texten helt från behovet av juridisk substans. I stället samverkar kolumnens fria form med spelgestaltningen för att reducera komplex juridisk teknologi till ett mer lättförståeligt politiskt drama, där fokus flyttas från vad som faktiskt sker i rättssalen till hur händelsen påverkar opinionsläget och det strategiska spelet inför det amerikanska presidentvalet.

I skarp kontrast till kolumnen uppvisar genren ledare en annan typ av genrestyrd och opinionsbildande logik. Att den systemkritiska gestaltningen uppnår en absolut majoritet på 53,3 procent inom just ledarredaktionen beror på att ledargenrens främsta syfte är att uttrycka tidningens officiella politiska linje och placera dagsaktuella händelser i ett större, strukturellt

samhällsperspektiv. Den systemkritiska inramningen – som analyserar hur åtalen påverkar förtroendet till det demokratiska rättssystemet – kräver ett betydande analytiskt och intellektuellt utrymme. Ledargenren erbjuder just detta. Att den systemkritiska gestaltningen söker sig till explicita tolkningsformat som ledare, analyser och kolumner, medan den i princip saknas i strikt deskriptiva format som reportage, bevisar att denna gestaltningform kräver en högre grad av subjektivt utrymme än vad faktajournalistik tillåter.

Sammanfattningsvis visar resultaten att de institutionella och textuella ramar som definierar en viss genre bär på inneboende normer som i hög grad styr om läsaren bjuds in att förstå rättsprocesserna som en saklig juridisk process, ett strategiskt partipolitiskt maktspel eller som en fundamental konstitutionell kris.

7 Slutsatser och diskussion

“Vad som var sant just nu var sanning för tid och evighet. Det var alldeles enkelt. Det enda som behövdes var en oändlig rad av segrar över ens eget minne. Verklighetskontroll, kallades det: på nyspråk dubbeltänk.” (Orwell, 1984, s. 35)

7.1 Likheter och skillnader mellan respektive tidning

7.1.1 Genrer

När det gäller de journalistiska genrererna visar studien att nyhetsartikeln utgör den kvantitativa basen i båda tidningarna, vilket framhäver att informativ rapportering fortfarande tar stor plats i modern journalistik, även i en tid där tolkande och analyserande inslag har blivit allt vanligare. Samtidigt blottlägger resultaten en tydlig skillnad i hur tidningarna fördjupar sin rapportering, vilket kan kopplas till Salgados och Strömbäcks (2012, s. 145) resonemang om den tolkande journalistikens framväxt och dess ökade betydelse i det moderna medielandskapet.

Dagens Nyheter prioriterar analysen, en genre som syftar till att förklara komplexa samband, medan *Aftonbladet* i högre utsträckning använder kolumnen för att skapa emotionellt engagemang. Denna skillnad kan tolkas som ett svar på publikens förväntningar; vid

rapportering om en tekniskt komplicerad juridisk process i USA förväntas morgonpressen agera som en pedagogisk guide, medan kvällspressen förväntas leverera en mer personlig och slagkraftig kommentar. Genom att kraftigt använda just analysen som verktyg tar *Dagens Nyheter* ett större ansvar för den förklarande rollen, vilket hjälper läsaren att navigera i det juridiska språkbruket, snarare än att enbart konsumera nyheten som politisk dramatik.

7.1.2 Gestaltningar

Studien bekräftar att spelgestaltningen – där fokus ligger på politisk strategi och maktkamp – är den dominerande inramningen i det totala urvalet. Detta ligger i linje med Ricknells (2020) forskning om medielogikens tendens att prioritera konflikt och dramatik framför substans. Något som dock är intressant är *Dagens Nyheter*s motstånd mot denna trend. Medan *Aftonbladet* nästan uteslutande ramar in händelserna som ett politiskt skådespel, uppvisar *Dagens Nyheter* en mer balanserad fördelning där sakgestaltningen ges ett nästan lika stort utrymme. Detta tyder på att morgonpressen, trots den globala trenden mot en mer tolkande och spelfokuserad journalistik, väljer att prioritera den juridiska och institutionella aspekten av åtalen mot Trump. Genom att betona sakframställning framför narrativt drama agerar *Dagens Nyheter* som en motvikt till den emotionella inramningen, vilket ger publiken möjlighet till en mer sakorienterad förståelse av rättsprocessen. När det kommer till vilka aktörer som ges utrymme i rapporteringen, blottlägger studien en tydlig skillnad i tidningarnas prioriteringar. *Aftonbladet* präglas av ett påtagligt fokus på Trump som enskild individ, där han agerar som den centrala karaktären i nästan varje narrativ. Genom att centrera rapporteringen kring hans person förstärks bilden av åtalen som en personlig kris eller en politisk kamp, vilket ligger i linje med kvällspressens logik att personifiera nyhetshändelser för att skapa identifikation och engagemang. Resultatet stödjer också Strömbäcks teori om att medielogiken har börjat genomgå en personifiering (Strömbäck, 2008, s. 238). Detta innebär att fokus förskjuts från institutionella och juridiska strukturer till personcentrerade narrativ, något som i denna undersökning blir särskilt tydligt i *Aftonbladets* rapportering.

Dagens Nyheter uppvisar däremot en mer balanserad fördelning, där rättsväsendets representanter – såsom åklagare och domstolar – ges nästan lika stort utrymme som Trump själv. Detta fokus på den institutionella sidan innebär att *Dagens Nyheter* flyttar perspektivet från människan Trump till själva rättsprocessen. Detta tyder på att morgonpressen i högre

grad strävar efter att spegla de formella strukturerna i det amerikanska samhället, snarare än att enbart följa huvudpersonens agerande. Gestaltningen av Donald Trump skiljer sig markant mellan de två publikationerna, trots att båda utgår från samma åtal. I *Aftonbladets* rapportering gestaltas Trump främst i rollen som politisk aktör och/eller presidentkandidat. Åtalen agerar här som en del av hans politiska kampanj, och hans agerande tolkas i förhållande till saker som maktstrategi och opinionsbildning. Denna inramning bidrar till att upprätthålla en bild av Trump som en politisk kraft, även när han befinner sig i en rättsal. *Dagens Nyheter* väljer en annan väg och gestaltar honom i högre utsträckning som en åtalad man. Genom att tona ner de politiska attributen och istället fokusera på de juridiska anklagelserna, avdramatiseras Trumps personliga aura till förmån för en mer saklig prövning av hans handlingar.

Det är värt att notera att båda tidningarna kraftigt undviker att bekräfta Trumps egen självbild som "offer" eller "martyr". Genom att konsekvent tillskriva honom yrkesmässiga och formella roller lyckas de tidningar jag har analyserat förhålla sig på ett mer objektiva och sakligt sätt. Detta kan ses som en del av medias roll som "demokratisk grindvakt", där man genom att hålla fast vid verifierbara fakta och yrkesroller undviker att legitimera populistiska narrativ (Lischka, 2019, s. 289).

7.1.3 Dikotomin mellan respektive tidnings medielogik

"All världen är en scen, där alla män och kvinnor spelar med.

De har sina sortier och entréer, och samme man kreerar många roller" (Shakespeare, 1962)

Resultatet i denna studie visar på en tydlig motsättning i de strategier som respektive tidning tillämpar. Det uppstår en dikotomi – en uppdelning i två motstående poler – där *Aftonbladet* bedriver en rapportering med fokus på spel och person, medan *Dagens Nyheter* prioriterar sakfrågor och juridisk substans. Denna skillnad manifesteras i såväl gestaltningar som val av genrer. Citatet ovan, tagit från en pjäs av Shakespeare, framhäver den medielogik som främst präglar *Aftonbladet*, där politiken huvudsakligen gestaltas som en serie dramatiska rollprestationer. Detta står i skarp kontrast till *Dagens Nyheter*s rapportering, som istället väljer att tona ner det sceniska uttrycket till förmån för en mer institutionell sakgestaltning. Där *Aftonbladet* ser en "scen", ser *Dagens Nyheter* snarare en rättsal, vilket understryker att

det existerar en tydlig skillnad mellan hur *Aftonbladet* respektive *Dagens Nyheter* väljer att skildra rättsprocesserna. Insikten att morgonpress respektive kvällspress länge har förespråkat olika medielogiker och bedriver två vitt skilda typer av rapportering är egentligen inte en ny insikt, detta är något som har framhävts av flertal författare, bland annat av Strömbäck i texten *På nyhetsmediernas agendor: En studie av hot och risker i det svenska nyhetsurvalet i morgonpress* (2009). Trots detta faktum anser jag att det är viktigt att bedriva ny forskning inom ämnet morgonpress kontra kvällspress. Bland annat för att ny forskning kan hjälpa en att förstå om något har förändrats, men också för att det kan leda till nya insikter.

Om frihet förutsätter kunskap, och denna kunskap förmedlas av medier, väcks en kritisk fråga av faktumet att kvällspress till så stor grad prioriterar mer känslodrivna och subjektiva rapportering: Riskerar medborgarnas förmåga att fatta välgrundade beslut i komplexa juridiska frågor att undergrävas när substansbaserad information prioriteras ned till förmån för affektiva narrativ? Jag skulle säga att det gör det, speciellt när klyftan är så pass stor som den är i *Aftonbladet*. Trots att föreliggande studie har begränsats till två publikationer, indikerar resultaten hur morgonpress kontra kvällspress opererar utifrån olika logiker. Dagspress styrs i högre grad av saklighetsideal, där man lägger större fokus på juridisk substans. Kvällspress däremot styrs mer kraftigt av en kommersiell logik som betonar dramatik och personcentrerade narrativ. Detta leder till att den bild av verkligheten som förmedlas blir fragmenterad. Om medborgarens främsta informationskälla präglas av spelgestaltning, riskerar förståelsen för de bakomliggande juridiska och demokratiska principerna att gå förlorad. I förlängningen innebär detta att tidningarnas olika gestaltningstrategier inte enbart agerar som ett stilval, utan också en faktor som direkt påverkar den demokratiska folkbildningen och medborgarnas förutsättningar att navigera i komplexa politiska landskap.

De tidningar som framställer rapporter – som förmedlar fakta om det som händer, och har hänt, utövar också kontroll över nutiden. Det är dem som förmedlar den bild vi ser; om bilden de skapar är osann eller ensidig kan detta leda till att medborgarnas verklighetsuppfattning blir skev. I förlängningen innebär detta att mediernas urval och inramning av information inte bara speglar samtiden, utan aktivt konstruerar den. De utövar så kallad "verklighetskontroll". Om rapporteringen, liksom resultaten i denna studie antyder, präglas av en obalans mellan spel och substans, riskerar den demokratiska dialogen att reduceras till ett ytligt skådespel. Detta undergräver i sin tur allmänhetens förutsättningar att förstå komplexa samhällsprocesser och

rättsliga angelägenheter. Studiens resultat visar på en tydlig dikotomi i hur Donald Trump gestaltas, där valet av medieplattform i hög grad avgör vilken typ av information medborgaren möter.

Sverige är ett demokratisk land. Och ett demokratiskt lands medier borde enligt mig alltid sträva efter att rapportera om saker på ett sakligt och mångsidigt sätt. Utan mångsidig kunskap riskerar medborgare att lämnas desorienterade i ett informationsmässigt mörker, där saklig substans har fått ge vika för emotionella narrativ. Formulerat på ett mer skönlitterärt sätt skulle man kunna säga att människor, utan mångsidig kunskap, dansar fram i mörkret, vilsna, och för evigt förlorade.

7.2 Vidare forskning

Resultaten i denna studie öppnar upp för flera intressanta spår för framtida forskning inom det medie- och kommunikationsvetenskapliga fältet. Eftersom föreliggande text har identifierat en tydlig dikotomi mellan morgonpressens sakgestaltning och kvällspressens spelgestaltning, vore det värdefullt att genomföra en longitudinell studie där man analyserar hur rapporteringen förändras över flera månader eller år. En sådan studie skulle kunna undersöka om klyftan mellan tidningstyperna förstärks över tid, eller om den mer kommersiellt inriktade medielogiken gradvis gör att även morgonpressen rör sig mot mer personcentrerade och affektiva narrativ.

Vidare skulle studiens fokus på det manifesta innehållet kunna kompletteras med kvalitativa receptionsstudier. Genom att undersöka hur publiken faktiskt avkodar och påverkas av de olika gestaltningarna – exempelvis rollen som “politiker” respektive “åtalad” – kan man nå en djupare förståelse för hur mediernas gestaltning påverkar medborgarnas demokratiska folkbildning, såväl som deras tilltro till rättsliga institutioner. Man skulle också kunna expandera det geografiska urvalet till att inkludera en jämförelse med andra europeiska mediasystem, för att se om den relativt neutrala och sakliga framställningen av Trump som identifierats i denna studie är ett unikt svenskt fenomen eller om de agerar som en del av en bredare europeisk journalistisk kultur.

Slutligen finns det utrymme att undersöka den systemkritiska gestaltningen mer ingående. Då denna studie visar att systemkritiska narrativ huvudsakligen förekommer i åsiktstexter, vore det av intresse att analysera huruvida dessa narrativ i förlängningen sipprar in i faktatexter. Samt hur detta påverkar det journalistiska objektivitetsidealet på sikt.

Referenslista

- Battista, A., Giordano, G. & Mangone, E. (2026). Governing the digital audience: Donald Trump's political communication across platforms and influence networks, *Journalism and Media*, 7(1). doi: <https://doi.org/10.3390/journalmedia7010015>
- Boydston, A. & Van Aelst, P. (2018). New rules for an old game? How the 2016 US election caught the press off guard, *Mass Communication and Society*, 21(5). s. 671–696. doi: <https://doi.org/10.1080/15205436.2018.1492727>
- Clendinen, D. (1978). Evening Papers Say 'Good Morning'. *The New York Times*, 24 december. <https://www.nytimes.com/1978/12/24/archives/evening-papers-say-good-morning-switching-to-saturday-mornings.html> [2026-05-18]
- Ekberg Skog, H & Berg, R. (2024). Guide: Här är rättsprocesserna mot Donald Trump. *SVT Nyheter*, 2 juli. <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/rattsprocesserna-mot-donald-trump> [2026-04-13]
- Esser, F. & Umbricht, A. (2014). The evolution of objective and interpretative journalism in the Western press: comparing six news systems since the 1960s, *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 91(2). s. 229–249. doi: <https://doi.org/10.1177/1077699014527459>
- Holmberg, S. (2018). Internationella ledares popularitet i Sverige, i Andersson, U., Ohlsson, J., Oscarsson H. & Oskarson, M. (red.) *Larmar och gör sig till*. Göteborg: SOM-institutet, s. 611–618.
- Jaakkola, M. (2021). Journalistic genre (Culture Coverage), *DOCA - Database of Variables for Content Analysis*, 1(2). doi: <https://doi.org/10.34778/2y>
- Journalistförbundet (2023). *SLAPP – vad bör jag tänka på som journalist?* <https://www.sjf.se/yrkesfragor/yttrandefrihet/slapp> [2026-04-17]
- Karlsson, M. & Johansson, B. (2025). Kvantitativ innehållsanalys, i Ekström, M. & Johansson, B. (red.) *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur, s. 189–214.
- Lee, T. & Hosam, C. (2020). Fake news is real: the significance and sources of disbelief in mainstream media in Trump's America, *Sociological Forum*, 35(1). s. 996–1018. doi: 10.1111/socf.12603
- Lindsey, M. (2020). Defining the enemy: how Donald Trump frames the news media, *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 97(1), s. 211–234. doi: 10.1177/1077699019857676

Lischka, J. (2019) A badge of honor?: How The New York Times discredits President Trump's fake news accusations, *Journalism Studies*, 20(2). s. 287–304. doi: 10.1080/1461670X.2017.1375385

Mediekompass (u.å.). *Texter i tidningen: Kapitel 7*.
<https://mediekompass.se/publicistguiden/kapitel-7-texter-i-tidningen/> [2026-05-06]

National Archives (1765). V. "A Dissertation on the Canon and the Feudal Law," No. 3, 30 September 1765, <https://founders.archives.gov/documents/Adams/06-01-02-0052-0006> [2026-04-16]

Orwell, G. (1984). *1984*. Höganäs: Bokförlaget Bra Böcker.

O' Sullivan, N. (2018). Conservatism. I: Eatwell, R. & Wright, A. (Red.) *Contemporary Political Ideologies*. New York: Routledge. s. 50-77.

Pérez-Curiel, C., Rivas-de-Roca, R. & García-Gordillo, M. (2021). Impact of Trump's Digital Rhetoric on the US Elections: A View from Worldwide Far-Right Populism. *Social Sciences*, 10 (5), 152. doi: <https://doi.org/10.3390/socsci10050152>

Reich, Z., Barnoy, A., Hanitzsch, T., Mellado, C., Mothes, C., Wang, H., Amaral, I., Cassara, C., De-Lima-Santos, M-F., Ganter, S. A., Hallin, D., Humanes, M. L., Josephi, B., Masduki, M. G., Mazzoni, M., Olivera, D., Onumah, C., Perreault, G. P., Seethaler, J., Skjerdal, T., Steindl, N. & Takahashi, B. (2026). Comparing News Beat Structures across 13 Countries: From Geographic to Topical and Sub-Specialised Division of Labour. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 101(1). s. 97-126. doi: <https://doi.org/10.1177/10776990231173890>

Ricknell, E. (2020). Spel framför substans. Journalistisk gestaltning i amerikanska och svenska medier under demokraternas primärval 2020. *Statsvetenskaplig tidskrift*, 122(1).

Salgado, S. & Strömbäck, J. (2012). Interpretive journalism: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*, 13(2). s. 144–161.

Schwartz-Wiman S. (2026). Rapport: USA inte längre en fullvärdig demokrati. *Expressen*, 23 april. <https://www.expressen.se/nyheter/varlden/rapport-usa-inte-langre--en-fullvardig-demokrati/> [2026-04-23]

Shakespeare, W. (1962). *Som ni behagar*. Stockholm: Natur & Kultur.

Strömbäck, J. (2001). *Gäster hos verkligheten: en studie av journalistik, demokrati och misstro*. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag Symposion AB

Strömbäck, J. (2008). Four Phases of Mediatization: An Analysis of the Mediatization of Politics. *The International Journal of Press/Politics*, 13(3). s. 228–246. doi: <https://doi.org/10.1177/1940161208319097>

Strömbäck, J. (2009). På nyhetsmediernas agendor: En studie av hot och risker i det svenska nyhetsurvalet i morgonpress, kvällspress och TV. Göteborg: Nordicom.

Strömbäck, J. & Dimitrova, D. (2016). Political and Media Systems Matter: A Comparison of Election News Coverage in Sweden and the United States. *The Harvard International Journal of Press/Politics*, 11(4). s. 131–147. doi: <https://doi.org/10.1177/1081180X06293549>

Strömbäck, J., Tsfati, Y., Boomgaarden, H., Damstra, A., Lindgren, E., Vliegenthart, R. & Lindholm, T. (2020). News media trust and its impact on media use: Toward a Framework for Future Research. *Annals of the International Communication Association* 44 (2) s. 139–156. doi: <https://doi.org/10.1080/23808985.2020.1755338>

Time (2015). Here's Donald Trump's Presidential Announcement Speech. 16 juni. <https://time.com/3923128/donald-trump-announcement-speech/> [2026-04-19]

Bilagor

Bilaga 1: Kodbok

Hypoteser:

Aftonbladet kommer fokusera mer på spelgestaltning, Dagens Nyheter kommer fokusera mer på sakgestaltning.

Tidningarna kommer överlag vara mer negativa och skildra Trump som aggressiv.

Variabler:

Medium

1. Aftonbladet
2. Dagens Nyheter

Datum

Genre (Vilken sorts text det är)

1. Nyhetsartikel
2. Krönika
3. Ledare
4. Reportage
5. Expert
6. Notis
7. Kolumn
8. Analys/Kommentar
9. Kan ej avgöra
10. Annat
11. Ej relevant

Dominerande gestaltning (Vilket perspektiv som väger tyngst)

1. Sakgestaltning (fokus på den juridiska processen)
2. Spelgestaltning (fokus på det politiska spelet; hur åtalen påverkar opinionssiffror, politisk strategi, osv.)
3. Systemkritisk gestaltning (fokus på hur åtalen påverkar förtroendet för det amerikanska rättssystemet)
4. Annat
5. Ej relevant

Huvudfokus (Vem som får mest utrymme)

1. Trump/försvaret
2. Åklagare/rättsväsendet
3. Juridiska experter
4. Politiska motståndare
5. Annat
6. Ej relevant

Gestaltningen av Trump

1. Som åtalad (fokus ligger på juridiken och bevis)
2. Som offer (texten återger, eller fokuserar på, Trumps narrativ om politiskt häxjakt)
3. Politikern/kandidaten (åtalerna ses främst som ett hinder för Trumps politiska karriär)
4. Hotet (han gestaltas som en direkt fara för demokratin)
5. Annat
6. Ej relevant